

ÎNCHEIERE

17 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Visternicean
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Anton Mateșa, prin intermediul avocatului Alexandru Grosu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Ala Mateșa împotriva lui Anton Mateșa cu privire la determinarea cotelor-părți din proprietatea comună în devălmășie,

împotriva deciziei din 23 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Anton Mateșa, fiind menținută hotărârea din 11 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă:

La 20 ianuarie 2017, Ala Mateșa s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Anton Mateșa cu privire la determinarea cotelor-părți din proprietatea comună în devălmășie.

În motivarea acțiunii a indicat că, a încheiat căsătoria cu Anton Mateșa la 13 aprilie 1991, fiind înregistrată în Registrul actelor de stare civilă cu nr. XX de către OSC Chișinău. La 27 ianuarie 2015, căsătoria între părți a fost desfăcută, divorțul fiind înregistrat la OSC Botanica, mun. Chișinău. La momentul desfacerii căsătoriei, n-au fost invocate pretenții materiale, mizându-se pe soluționarea amiabilă a acestei chestiuni, în baza unui acord privind partajarea bunurilor, însă părțile n-au ajuns la un compromis în acest sens.

Potrivit reclamantei, în perioada căsătoriei împreună cu pârâtul au fondat o întreprindere, iar toate mijloacele financiare comune au servit drept investiții în activitatea acestei întreprinderi. Astfel, la moment, pârâtul este unicul fondator al acestei întreprinderi și controlează toată activitatea ei, iar reclamanta nefiind admisă în activitatea întreprinderii, nu beneficiază de venituri.

Reclamanta a invocat, că întreprinderea fondată în timpul căsătoriei reprezintă avere comună în devălmășie și urmează a-i fi recunoscut dreptul de proprietate asupra ½ cotă-parte din capitalul social al SRL „XXX XXX”.

Ulterior, la 15 mai 2017, reclamanta Ala Mateșa și-a concretizat pretențiile, solicitând recunoașterea SRL „XXX XXX” ca fiind proprietate comună în

devălmășie a foștilor soți Ala Matesa și Anton Matesa, precum și determinarea cotei-părți ideale din SRL „XXX XXX” a câte ½ cotă-parte după Ala Matesa și Anton Matesa, precum și restituirea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 7 000 lei.

Prin hotărârea din 11 iulie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată înaintată de Ala Matesa împotriva lui Anton Matesa cu privire la determinarea cotelor-părți din proprietatea comună în devălmășie, a fost admisă.

Prin decizia din 23 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de Anton Matesa a fost respins, fiind menținută hotărârea din 11 iulie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, SRL „XXX XXX” a fost creată în timpul căsătoriei încheiate dintre părți, din surse financiare comune, aceasta reprezentând proprietate comună în devălmășie a acestora. Or, conform art.150 alin. (1) din Codul civil, asupra părții sociale a soților în societatea cu răspundere limitată dobândite în timpul căsătoriei se aplică regimul juridic al proprietății comune în devălmășie.

Prin urmare, instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul apelantului, potrivit căruia partea socială nu poate fi împărțită între coproprietari, soți, moștenitori precum și între societățile succesoriale în caz de reorganizare prin dezmembrare a asociatului persoana juridică. Argumentul dat se combate însuși prin pretențiile formulate de către reclamantă, care nu solicită partajarea părții-sociale, ci determinarea cotei-părți a câte ½ pentru fiecare din 100%. Or, conform art. 20 alin. (3) din Codul familiei, sunt proprietate în devălmășie a soților bunurile mobile și imobile, valorile mobiliare, depunerile și cotele de participare în capitalul social din instituțiile financiare sau societățile comerciale, care au fost construite, constituite, procurate sau făcute din contul mijloacelor comune, precum și alte bunuri dobândite în timpul căsătoriei, chiar dacă sînt procurate sau depuse pe numele unuia dintre soți.

De asemenea, instanța de apel a apreciat critic și argumentul apelantului precum că, reieșind din prevederile art. 24 al Legii privind societățile cu răspundere limitată nr.135 din 14 iunie 2007, partea socială este indivizibilă. Or, în speță nu se împarte partea socială și nu se divizează, ci se determina cota-parte din partea socială, iar reieșind din prevederile art. 25 alin. (3) din Codul familiei, în caz de neînțelegere, determinarea cotei-părți a fiecărui soț din proprietatea în devălmășie, precum și împărțirea acesteia în natură, se face pe cale judecătorească.

Cu referire la neatragerea în proces a SRL „XXX XXX”, Curtea de Apel Chișinău a conchis că o eventuală hotărâre privind determinarea cotei-părți din partea socială a acesteia între foștii soți nu lezează drepturile întreprinderii.

La 25 mai 2018, Anton Matesa, prin intermediul avocatului Alexandru Grosu, a contestat cu recurs decizia din 23 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 11 iulie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei decizii prin care acțiunea înaintată de Ala Matesa împotriva lui Anton Matesa cu privire la determinarea cotelor-părți din proprietatea comună în devălmășie, să fie respinsă.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de

către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar a reiterat argumente similare celor din cererea de apel.

La 22 august 2018, Anton Mateșa, prin intermediul avocatului Alexandru Grosu, a depus un recurs suplimentar. În motivarea acestuia, s-a invocat necitarea pârâtului de către prima instanță, încălcarea principiului contradictorialității, elucidarea insuficientă a circumstanțelor cauzei, precum și aplicarea eronată a normelor materiale.

La 12 octombrie 2018, Ala Mateșa a depus o referință la cererea de recurs prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

La 16 octombrie 2018, Anton Mateșa a înregistrat o cerere de recurs suplimentară, solicitând casarea deciziei din 23 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 11 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu remiterea pricinii la rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată. În motivarea acestei cereri, Anton Mateșa s-a referit în mod repetat la încălcările de procedură enumerate în cererile de recurs depuse anterior, și anume la necitarea sa de către prima instanță și neatragera în proces a SRL „XXX XXX”.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs și cererile de recurs suplimentare, în raport referința și materialele pricinii, precum și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Anton Mateșa, prin intermediul avocatului Alexandru Grosu, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 23 mai 2018, fiind expediată participanților la proces la data de 11 iulie 2018 (f.d. 171), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să confirme momentul recepționării acesteia de către participanții la proces. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 23 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 25 mai 2018, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei

curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Anton Mateșa, prin intermediul avocatului Alexandru Grosu.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Anton Mateșa, prin intermediul avocatului Alexandru Grosu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Dumitru Visternicean,

Nicolae Craiu